

MTV Oy
00033 MTV3

VIESTINTÄVIRASTON ARVIO KIDS TOP20-OHJELMASTA

Asian tausta ja säännökset

Viestintävirasto on saanut Kuluttajavirastolta Viestintävirastolle siirrettyinä katsojavalituksen MTV3:n Kids Top20-ohjelmasta sen lapsille sopimatoman sisältönsä vuoksi. Valituksen mukaan ohjelmassa mm. näytetään musiikkivideoita, jotka sisältävät lapsille sopimatonta aineistoa. Valituksessa kiinnitetään huomiota myös siihen, että ohjelmaa esitetään lastenohjelma-nimikkeen alla. Valituksessa ei mainita yksittäistä jaksoa, jossa olisi esitetty lapsille sopimatonta aineistoa, vaan puututaan ohjelman sisältöön ylipäätään.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuuksensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättävällä tavalla muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Säännöksen tulkintakäytännössä on kesästä 2004 lähtien ollut käytössä kolme vedenjakajakellonaikaa ikärajoineen. Käytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00, alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 21.00 ja alle 18-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 23.00.

Asian käsittely

Viestintävirasto pyysi MTV Oy:ltä selvitystä asiassa ja näytenauhoja lauantaina 10.12. ja 17.12.2005 esitetyistä jaksoista.

Selvityksen mukaan MTV3 esittää lapsille suunnattua ohjelmistoa viikonloppuaamuisin ja arkisin noin kello 14.30-15.00. Ohjelmia markkinoidaan lastenohjelmat-nimikkeellä. Lasten ohjelmisto on suunnattu keskimäärin alle 12-vuotiaille. Suurin osa lastenohjelmista on tarkoitettu varhaiskouluikäisille (6-9-v), mutta ohjelmistossa on myös ohjelmia, jotka on suunnattu alle kouluikäisille (3-6-v), kuten lauantai- ja sunnuntaiaamujen ensimmäiset ohjelmat.

Osa aamujen lopussa olevista ohjelmista on hieman vanhemmille lapsille suunnattuja (mm. Kids Top20). Ohjelmat on sijoitettu aamuihin keskenään summittaiseen ikäjärjestykseen, mutta kaikkia kutsutaan lastenohjelmiksi, koska alle 12-vuotiaat ovat yleisen käsityksen mukaan lapsia.

Kids Top20 perustuu formaattiin, jossa varhaiskouluiikäiset äänestävät viikoittain heille mieluisan musiikkilistan. Ohjelmassa esitettävä musiikki on siis lasten itsensä valitsemaa ja seuraa 7-12-vuotiaiden omaa makua. Mikäli ohjelmassa esitetään alun perin selvästi varttuneemmalle väelle suunnattuja videoita, näytetään niistä huolellisesti valittu lyhyehkö pätkä aina niin sanotusta "soft" versiosta otettuna. Näin meneteltiin myös 17.12.2005 esitettyjen Green Dayn ja Jesus of Suburbia-videoiden osalta. MTV Oy:n mielestä Kids Top20 on lapsille (7-12-v) sopiva ohjelma eikä siinä esitetä lapsille sopimatonta aineistoa eikä musiikkia.

Viestintäviraston kannanotto

Television katselijoita, toisin kuin esimerkiksi elokuvateattereissa kävijöitä, ei voi valvoa ikärajan perusteella. Televisio-ohjelmien osalta lähetysajan valinnalla tai teknisin keinoin tuleekin varmistaa, että alaikäiset eivät kuule tai näe ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa heidän fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystään (HE 34/1998 vp).

MTV Oy:ltä saadun tiedon mukaan Kids Top20:a esitetään MTV3-kanavalla lauantaiamuisin. Viestintäviraston televisio- ja radiotoimintalain 19 §:n tulkintakäytännön mukaisesti arvioitava on näin ollen, täyttääkö ohjelmassa esitetty materiaali K-15-ikärajakriteerit. K-15-ikärajakriteerien mukaan alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 21.00. Televisio- ja radiotoimintalain 19 §:ää sovelletaan myös musiikkivideoiden esittämiseen.

Viestintävirasto arvioi ohjelmien ikärajaluokituksia valtion elokuvatarkastamon ikärajaluokituksia soveltuvien osin tulkintaohjeena käyttäen. Arvioinnissa huomioidaan myös muun muassa televisiotoiminnan harjoittajan oma arvio ohjelman ikärajaluokituksesta. Viestintäviraston näkemyksen mukaan Kids Top20-ohjelmassa 10.12. ja 17.12.2005 esitetyissä musiikkivideoissa ei esitetty sellaista materiaalia, joka väkivaltaisuuksensa tai seksuaalisen sisältönsä puolesta täyttäisi K-15-ikärajakriteerit. Viestintävirasto kuitenkin kehottaa MTV Oy:tä tarkkaavaisuuteen valitessaan lastenohjelmissa esitettäviä musiikkivideoita. Viestintävirasto haluaa kiinnittää MTV Oy:n huomion myös siihen, että televisio- ja radiotoimintalain 19 § koskee myös sellaisia ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa lasten moraalista kehitystä.

Yksikön päällikkö

Merja Saari

Lakimies

Päivi-Maria Virta